

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621201305
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7621201305.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a členiek senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého J. O. nar. XX.X.XXXX trvale bytom A. t.č. C. X. U. so sídlom O. XX U. zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves dieťa rodičov matky E. O. nar. XX.X.XXXX trvale bývajúcej A. - I. t.č. A. B. XX a otca J. O. nar. XX.X.XXXX trvale bývajúceho A. - I. t.č. A. V. XX v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 6P/41/2021-90 zo dňa 16.12.2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Preskúmaným rozsudkom súd prvej inštancie nariadil u maloletého J. O., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť a na jej výkon maloletého umiestnil do C. X. U., O. XX, XXX XX U.. Matku zaviazal prispievať na jeho výživu mesačne sumou 35 Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku a otca sumou 100 Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku na účet C. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie založil na zistení, že konanie začalo na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves č. 2012/53322 zo dňa 15.2.2021, v ktorom úrad navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť o maloletého J. O., preto súd uznesením č.k. 6P/41/2021-6 zo dňa 18.3.2021 začal konanie bez návrhu o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom. V ďalšom vychádzal zo zistenia, že v konaní pod sp.zn. 4P/121/2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.10.2020, bolo Okresným súdom Spišská Nová Ves nariadené maloletému výchovné opatrenie 6-mesačný pobyt v zariadení v C. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému alebo úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Taktiež mal za preukázané, že rodičmi maloletého sú matka E. O. a otec J. O. s tým, že z ich vzťahu pochádzajú ešte tri maloleté deti, a to X. O., E. O. a Q. O., ktoré boli rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 28.8.2019 právoplatným 28.8.2019 neodkladným opatrením zverené do starostlivosti zariadenia L., n.o. O. XX, A.. Zo správy centra pre deti a rodiny zistil, že maloletý J. sa vyvíja primerane veku, zvykol si na prostredie profesionálnej náhradnej rodiny, fixuje sa na osoby, ktoré pozná, je vnímavý, rozumie, čo sa od neho žiada s tým, že matka sa o neho pravidelne telefonicky zaujíma a otec sa o syna nijakým spôsobom nezaujímal. Pracovníčky centra sa osobne stretli s rodičmi s tým, že matka uvažovala nad možnosťou náhradnej starostlivosti pre maloletého, avšak otec s touto myšlienkou nesúhlasil, no neurobil žiadne kroky pre možnú sanáciu rodinného prostredia, keďže obaja rodičia žijú oddelenie, každý u svojich rodičov v Košiciach. Otec neustále uvádzal, že nemá trvalé zamestnanie, snaží sa nájsť si prácu a zabezpečiť vlastné bývanie. V prípade, že majú rodičia nejaké peniaze, tak sa ubytujú spoločne na turistickú ubytovňu, neustále však medzi nimi pretrvávajú hádky a spory s tým, že matka uvažovala o rozvoze manželstva. Z vyššie uvedených dôvodov mal úrad za to, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj

účel, keďže rodičia neupravili svoje bytové ani sociálne podmienky na návrat maloletého do prirodzeného prostredia. Preto úrad navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť. V ďalšom súd prvej inštancie vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi, výsluchom rodičov a zistil, že okrem vyživovacej povinnosti k maloletému majú rodičia ďalšie tri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom Q., X. a E., ktoré sú umiestnené v centre n.o. L. v profi rodine. Matka sa navyše stará o ďalšiu čerstvo narodenú dcéru E., naposledy videla maloletého J., keď mal 3 mesiace. V súčasnosti býva na ubytovni B. X, A., so synom komunikuje len telefonicky alebo prostredníctvom fotiek a uviedla, že chce, aby bol maloletý umiestnený v C. n.o. L. v A., aby boli deti spolu. Otec nesúhlasil, podľa jeho účastníckej výpovede, s umiestnením do ústavnej starostlivosti, naposledy videl syna, keď mal tri mesiace s tým, že sa trvale zamestnal v spoločnosti Dalton, s.r.o., potraviny Klas ako údržbár s čistým príjmom 600 Eur mesačne plus stravné 94 Eur s tým, že tiež nemá vyriešenú bytovú otázku, nakoľko býva u svojej mamy na ulici V. v 1-izbovom byte. Veľmi sporadicky navštevuje aj maloletého X., Q. a E. umiestnených v A.. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že rodičom bol poskytnutý dostatočný časový priestor na to, aby si upravili sociálne pomery a vytvorili podmienky pre sanáciu rodinného prostredia, ktorú situáciu však rodičia maloletého nezvládajú, preto navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť a rodičov zaviazat' na vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Preto následne súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenia § 54 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, § 55 ods. 1 Zákona o rodine, § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, § 61 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 a 76 ods. 1, 2 a § 77 ods. 1, 2 Zákona o rodine uzavrel, že rodičom v starostlivosti o maloleté dieťa bráni závažná prekážka, ktorá spočíva v tom, že svojmu dieťaťu nedokážu zabezpečiť riadnu starostlivosť, nakoľko odo dňa rozhodnutia o výchovnom opatrení sa im nepodarilo zabezpečiť ani vhodné bytové podmienky pre nich samotných. Matka býva na ubytovni, otec v 1-izbovom byte u svojej matky a matka súhlasí s tým, aby bol maloletý umiestnený v centre pre rodiny a mládež, avšak nie v U., ale v A.. Za súčasnej situácie nebolo možné dieťa zverit' ani do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a ani nariadené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa zo dňa 2.10.2020 nevedlo k náprave. S poukazom na vyššie uvedené preto mal súd prvej inštancie za preukázané, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletého J., nakoľko výchova zo strany rodičov je vážne ohrozená a narušená a nie je možné ho zverit' do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo pestúnskej starostlivosti najmä s poukazom na skutočnosti vyplývajúce zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a C. po umiestnení maloletého do zariadenia. Vychádzajúc z príjmových, majetkových a zárobkových pomerov rodičov potom určil nezamestnanej matke vyživovaciu povinnosť vo výške 35 Eur, keďže sa táto navyše ešte stará o maloletú dcéru a má vyživovaciu povinnosť spolu k piatim maloletým deťom. V prípade vyživovacej povinnosti otca vychádzal z jeho výpovede, v ktorej označil svoje príjmové pomery vo výške 600 Eur a stravné 94 Eur, ako aj zo skutočnosti, že otec má ešte vyživovaciu povinnosť k štyrom deťom, pričom stanovil, že výška výživného u otca je menej než 18 % jeho skutočného príjmu, preto ho zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 100 Eur mesačne. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanoveniami §§ 52, 57 a 58 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku včas v zákonnej lehote podal odvolanie otec, ktorý namietal vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže tento nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a k umiestneniu maloletých detí do centra U. po dohode Okresného súdu Košice a Okresného súdu Spišská Nová Ves je nesprávne napriek tomu, že v konaní žiadal, aby vo veci rozhodoval Okresný súd Košice, kde má on a manželka trvalý pobyt. Svoje odvolanie následne doplnil podaním zo dňa 23.2.2022 a zdôraznil, že nesúhlasí s návrhmi kolízneho opatrovníka zo Spišskej Novej Vsi a trval na tom, že vo veci mal rozhodnúť Okresný súd Košice.

4. K podanému odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a zotrval na svojich vyjadreniach zo dňa 20.1.2022.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia,

môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré im predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom v odôvodnení rozhodnutia sa vyporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré tvorili podklad jeho rozhodnutia, a s jeho závermi sa v plnom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd.

9. K odvolacím námietkam otca sa žiada uviesť, že vzhľadom k výsledkom doteraz vykonaného dokazovania a obsahu spisu sa javia pochybné a nepresvedčivé. Súd prvej inštancie náležite a starostlivo vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania vo vzťahu k príjmovým pomerom a sociálnej situácii oboch rodičov a následne aj správne určil výšku výživného. Správne uzavrel aj, že rodičia samotní nemajú zabezpečené vhodné bývanie pre nich samotných, keďže matka býva na ubytovni a otec v jednoizbovom byte u svojej matky s tým, že nemajú dostatok peňazí na to, aby si zabezpečili vhodné bývanie pre seba a svoje maloleté deti, keďže aj traja starší súrodenci maloletého J. sú umiestnení na základe rozhodnutia súdu v zariadeniach nahrádzajúcich osobnú starostlivosť rodičov.

10. Bezpredmetná je aj odvolacia námietka otca o nesprávnom rozhodnutí súdu spočívajúca v tom, že vo veci rozhodoval nepríslušný súd na základe dohody Okresného súdu Košice a Okresného súdu Spišská Nová Ves napriek tomu, že žiadal, aby konanie prebiehalo na Okresnom súde v Košiciach, odvolací súd uvádza, že miestna príslušnosť súdu prvej inštancie (Okresného súdu Spišská Nová Ves) bola riešená Krajským súdom v Košiciach, kde návrhu otca na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 6P/41/2021 Okresnému súdu Košice z dôvodu vhodnosti nebolo vyhovené, a to uznesením č.k. 3NcC/9/2021-57 zo dňa 2.7.2021, keďže neboli zistené výnimočné dôvody, pre ktoré by bolo možné návrhu vyhovieť aj z dôvodu spôsobu života rodičov maloletého, ktorí pravidelne migrujú po rôznych oblastiach Slovenska od Košíc cez Spišskú Novú Ves až po Západné Slovensko, v dôsledku čoho sa už miestna príslušnosť prenášala postupom podľa ustanovenia § 212 ods. 2 CMP. Maloletý J. O. práve z dôvodu spôsobu života rodičov a ich neschopnosti zabezpečiť maloletému stabilné rodinné prostredie bol umiestnený do rozhodnutia súdu prvej inštancie dočasne v C. X. U.. Za danej situácie s poukazom na článok 5 ods. 2 a článok 12 Základných princípov CMP nadriadený súd nepovažoval za súladné so záujmami maloletého dieťaťa uplatniť výnimočné ustanovenie o delegácii vecí podľa § 39 ods. 2 CSP, nakoľko nebolo možné predpokladať, že by v tomto prípade miestne nepríslušný súd zabezpečil hospodárnejšie a rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci.

11. Vzhľadom k vyššie uvedenému preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP a § 387 ods. 2 CSP ako vecne správny potvrdil a v odôvodnení sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov a na zdôraznenie doplnil ďalšie dôvody.

12. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).